DEBRECENI ÍTÉLŐTÁBLA

Pf.I.20.452/2010/6. szám

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN!

A Debreceni Ítélőtábla a Lovácsiné dr. Takács Katalin ügyvéd ügyintézése mellett a Lovácsiné dr. Takács Ügyvédi Iroda (4600 Kisvárda, Szent László utca 66.) által képviselt felperes neve (címe) felperesnek, a dr. Vadász Ágnes (4625 Záhony, Arany János utca 29.) ügyvéd által képviselt alperes neve címe) alperes ellen kártérítés megfizetése iránt indított perében a Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Bíróság 4.P.21.415/2008/15. számú ítélete ellen a felperes részéről 16. sorszám alatt előterjesztett és Pf.3. sorszám alatt kiegészített fellebbezés folytán - tárgyaláson kívül - meghozta a következő

ítéletet:

Az ítélőtábla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja

Kötelezi a felperest, hogy fizessen meg 15 napon belül az alperesnek 250 000 (kétszázötvenezer) Ft másodfokú perköltséget.

Az ítélet ellen nincs helye fellebbezésnek.

Indokolás:

Az felperes - aki 1979. évben született - az első fiúgyermekét 2003. június hó 19. napján hozta világra. A felperest a második terhessége során terhességének 39. hetében megindult szüléssel vette fel az alperes nőgyógyászati osztálya 2006. november hó 22. napján 10 óra 19 perckor. A felperes fogadott orvosa - hasonlóan az első szüléséhez - dr. **X.** volt; a felvételét dr. **U. T.** orvos és **Y.** szülésznő végezték. Ekkor írta alá a „beleegyező nyilatkozat kórházi kezelésbe" valamint a „tájékozott beleegyező nyilatkozat műtét végzésébe" elnevezésű okiratokat, bár elírás folytán 2006. november 28. napi keltezéssel. Őt délután fél ötkor vitték be a szülőszobába, ekkor a méhszáj nyitottsága 2 ujjnyi, a magzatvíz tiszta, míg a vérzés a tágulási vérzésnek megfelelő volt. A burokrepesztésre 19 óra 38 perckor került sor, azt dr. **X.** végezte. A szülőszobán ¾ 6-ig Y., azt követően pedig

W. voltak a szülésznők. Mivel a magzat szívhangja romlott - a normál 120-160 helyett csak 80-90 volt - és a vérzés erősödött, ezért dr. **X.** a császármetszés mellett döntött, melyre a szülőszoba mellett lévő műtőben került sor.

A műtéti napló 20 óra 18 perces időponttal rögzítette, hogy tekintettel a részleges korai lepényválás alapos gyanújára anyai és magzati indikáció alapján a szülés gyors, császármetszéssel való befejezése indokolt. 20 óra 33 perckor emelték ki az élő, érett fiúgyermeket, miközben dr. **X.** megállapította, hogy méhrepedés kórisme áll fenn. Konstatálták, hogy az uterus passzív szakaszán jobb oldalról induló spirális lefutású ruptura van, a hüvelyfal is rupturált, valamint a hólyag hátsó falán is van egy vertikális irányú, inkább jobbra tartó ruptura. Az uterus sebének zugait kifogva a sarkokat ellátták és vérzéseket csillapítottak, így próbálva tisztázni a pontos szituációt. A kialakult veszélyhelyzet miatt haladéktalanul értesítették dr. **A. J.** orvost és dr. **N. M.** osztályvezető főorvost, akik - a műtőbe történt érkezésüket követően - a méh sebeinek ellátásához kezdtek. A nyitott hashoz 21 óra 10 perckor érkező dr. **N. M.** megállapította, hogy a császármetszésnek megfelelően megnyitott uterus, a sebzugok és közvetlen közelükben a sectios seb el van látva. A seb bal oldalon lefelé, mélyen a hólyag alá repedt, jobb oldalon a repedés ívszerűen hátra és előre is terjedt, tulajdonképpen részleges kolpaporrhexisnek megfelelő állapot állt fenn, az uterus jobb oldalon és hátul a hüvelytől teljesen le volt válva, a repedés elől a hüvelyfalra terjedt középtájon, valamint a hólyag hátsó fala is teljesen meg volt nyílva a belső húgycsőnyílástól a vertexig. Dr. **N. M.** a sarok felől indulva lépésről lépésre csomós öltésekkel zárta a méh sebét, a bal oldalon a hólyag alá terjedő repedést, jobb oldalon a repedést, illetőleg a méhet visszavarrta a boltozathoz, majd néhány csomós öltéssel a hüvely felé folytatódó sebet zárta. Az ellátás során mindkét oldalon a méhet ellátó ereket lekötötték, majd a vérzés mérséklődését követően kezdett hozzá a hólyag sérülésének a megszüntetéséhez, ami a bal szájadék közelében futott, de azt nem érintette. A hólyag sérülését csomós öltésekkel elzárták, majd a fennmaradó részt két rétegben kívülről zárták.

A felperes a császármetszést követő ötödik napon érezte azt, hogy folyik a vizelete. A hetedik napon a vizeletcsorgás kifejezettebbé vált, majd a húgyhólyag és a hüvely közötti sipolyt állapítottak meg. A felperest a 34 cm fejkerülettel, 50 cm testhosszal és 3051 gramm testsúllyal született gyermekkel együtt 2006. december hó 7. napján bocsátották el a kórházból, majd 2007. május hó 22-25. napjai között a DEOEC Urológiai Klinikáján kezelték a húgyhólyag és a hüvely közötti sipoly kórismével. 2007. június hó 19-29. napjai között őt ugyanitt kezelték, ezalatt a sipoly zárásos műtétét hajtották végre nála, ami eredményre vezetett. A felperest a hólyagsérüléssel okozati összefüggésben súlyos fertőzés érte, bőrelváltozások léptek fel, és kevert szorongásos depressziós zavar alakult ki nála, a műtéti beavatkozások miatt több gyermeket már nem vállalhat.

A felperes a keresetében 8 000 000 Ft nem vagyoni kártérítés, továbbá 249 300 Ft vagyoni kár és perköltsége megfizetésére kérte kötelezni az alperest. Álláspontja szerint műhiba történt akkor, amikor a szülést vezető orvos a hólyagot megvágta, és ezzel okozati összefüggésben került sor a sterilizálására. Hivatkozott arra is, hogy őt a műtétet megelőzően a beavatkozás végzésének esetleges szövődményeiről, kockázatairól nem tájékoztatták, és a dokumentumokat a gyermeke születését követően írattak alá vele.

Az alperes az ellenkérelmében a felperes keresetének az elutasítását kérte a jogellenesség és az okozati összefüggés hiánya miatt.

Az elsőfokú bíróság a 15. sorszám alatt meghozott ítéletében a felperes keresetét elutasította és kötelezte őt, hogy fizessen meg az alperesnek 15 napon belül 150 000 Ft perköltséget, valamint megállapította, miszerint a feljegyzett kereseti illetéket és az előlegezett költséget az állam viseli.

Határozatának indokolása szerint az alperes kártérítési felelősségének megítélésekor azt kellett vizsgálni, hogy az orvosai a felperes kórházba kerülésétől kezdve az operáció befejezéséig eltelt időszakban eleget tettek-e az Eütv. 77. §-ának (3) bekezdésében rögzített követelménynek.

Dr. **T. Cs.** igazságügyi orvosszakértő szakvéleménye szerint teljes bizonyossággal nem állapítható meg a hólyagsérülés időpontja, az az anatómiai sajátosságok következtében a méhfal repedésével egy időben következhetett be. Az szintén az anatómiai sajátosságok miatt kizárt, hogy a burokrepesztés során következett be a méhfal és vele együtt a hólyag sérülése. A méhrepedés és az így keletkezett seb továbbrepedése a hólyagalapra a két beavatkozás között eltelt időben jöhetett létre. Ez az egyébként ritkán előforduló méhrepedés a magzatra nézve többnyire, az anyára nézve pedig gyakran halálos kimenetelű szövődmény. A burokrepesztés 19 óra 30 perckor történt, a magzati és az anyai állapot változása pedig 20 óra 01 perckor vált egyértelművé. A veszélyállapot felismerése időben megtörtént, mert 20 óra 05 perckor a császármetszés végzésére vonatkozó döntés született. Az előre nem látható anyai veszélyállapotból következő magzati veszélyállapot felismerése időben megtörtént, és az okként jelenlevő anyai veszélyállapot felismerésére korábbi időpontban nem volt lehetőség. A hólyagsérülés önmagában nem ritka szövődménye a császármetszésnek különösen előzményi császármetszést követő műtéteknél. A spontán méhrepedés rendkívül ritka, és még ritkább az, hogy a repedés a hólyagalapra is ráterjed. A császármetszés műtéti kockázatába tartoznak a szülőutak sérülései és a méhet körülvevő hasi szervek sérülései.

Dr. **X.** tanú azt vallotta, hogy a hólyag sérülése sem a burokrepesztés, sem a császármetszésnél alkalmazott típusos metszésnél nem következhetett be, mert a burokrepesztő eszközt nem lehetett úgy fordítani, hogy az az adott helyen okozza a hólyagsérülést. Dr. **N. M.** tanú kizárta azt, hogy a burokrepesztés alkalmával, a burokrepesztést eredményező orvosi műszer okozta a hólyag sérülését, s kizárta annak lehetőségét is, hogy az ún. típusos metszés okozta volna a hólyag repedését; a hólyagrepedés okát abban jelölte meg, hogy a felperes méhének repedése az anatómiai és a szöveti viszonyok miatt átterjedt a hólyagra is.

Az elsőfokú bíróság megállapította ezek alapján, hogy egyrészt az alperes alkalmazottai a kötelezettségeiket a legnagyobb gondossággal és körültekintéssel végezték el, másrészt pedig az alperes alkalmazottainak magatartása és a felperes egészségkárosodása között nincs okozati összefüggés.

Dr. **X.** és dr. **N. M.** tanúk vallották, hogy a nyilatkozat aláírására mindig a betegfelvétel alkalmával kerül sor. **Y.** tanú állítása szerint a felperest felvevő orvos dr. **U. T.** volt, s a felvétel alkalmával ők hárman voltak jelen. Ekkor adta oda a felperesnek a nyilatkozatokat, aki azokat aláírta, azzal kapcsolatban - dr. **U. T.** felhívását követően - kérdése nem volt. Határozottan állította, hogy a nyilatkozatokon szereplő dátumokat ő írta, és tévesen november hó 28. napját jelölte meg, amit az is alátámaszt, hogy november hó 28. napján szabadnapos volt. Dr. U. T. vallotta, hogy november hó 22. napján ő volt a felvevő és a szülőszobai orvos, és a felvételkor szokásos vizsgálatokat valamint Y. segítségével a felvételkor szokásos és szükséges adminisztrációt végezte el a felperes megvizsgálása mellett; mindaddig nem is kerül sor a felvételre, amíg a beleegyező nyilatkozatot és a tájékoztatót a beteg nem veszi át, illetőleg a nyilatkozatot nem írja alá.

Ennek alapján az elsőfokú bíróság megállapította, hogy az alperes alkalmazottai a tájékoztatási kötelezettségüknek eleget tettek, a felperes a beavatkozást megelőzően minden szükséges információt megkapott, a tájékoztatáshoz fűződő joga nem sérült. Mindezekre figyelemmel a felperes keresetét elutasította és őt kötelezte az alperes perköltségének a megfizetésére.

Az elsőfokú bíróság ítélete ellen a felperes terjesztett elő fellebbezést, amelyben az ítélet megváltoztatását és a keresetének történő helytadást kérte, álláspontja szerint ugyanis a lefolytatott bizonyítás alapján megállapítható az Eütv. 77. §-ának (3) bekezdésében foglaltak megsértése. A felvételi dokumentációval összefüggésben dr. **N. M.** tanúvallomását általánosnak, míg dr. **X.** és dr. **U. T.** tanúkat elfogultnak tekintette, ami miatt ezek a tanúvallomások nem voltak értékelhetőek.

Az alperes fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú bíróság ítéletének a helybenhagyását kérte lényegében annak helyes indokai alapján.

Az ítélőtábla a fellebbezést a Pp. 256/A. §-a (1) bekezdésének f) pontja alapján tárgyaláson kívül bírálta el, és azt alaptalannak találta a következők szerint:

Az elsőfokú bíróság a tényállás megállapításához szükséges releváns bizonyítást lefolytatta, annak alapján a tényállást helyesen állapította meg, és az abból levont érdemi következtetése is helytálló.

A felperes az alperes károkozó magatartását eredetileg abban jelölte meg, hogy a burokrepesztés okozta a méhének és a hólyag hátsó falának a repedését. A lefolytatott bizonyítás adatai alapján kizárt, hogy a felperes sérülései ezen a módon következhettek volna be, ezért helytállóan állapította meg az elsőfokú bíróság, hogy egyrészt az alperes kezelőorvosának magatartása (burokrepesztés) és a felperes sérülése között nincs okozati összefüggés, másrészt pedig azt, miszerint az alperes a magatartását sikerrel mentette ki, bizonyítva, hogy ő az ellátásában résztvevőktől elvárható gondossággal, valamint a szakmai és etikai szabályok, illetve irányelvek betartásával járt el a felperes ellátása során. A felperes az orvosszakértői vélemény beszerzését követően annak ellenére nem kérte a bizonyítás továbbfejlesztését, hogy a szakvélemény megállapításaival nem értett egyet; ennek magyarázatát sem adta, és nem jelölte meg, miben látja az alperes alkalmazottja

magatartásának károkozó voltát, miután az általa a keresetlevélben megjelölt módot a szakértő kizárta. A felperes részéről a fellebbezésének alátámasztása érdekében felhívott, a BH 2007/84. szám alatt közzétett eseti döntésben kifejtett álláspont a jelen perben nem volt irányadó, mert azon jogesettel szemben a perbeli esetben nem a császármetszés során következett be a felperes hólyagsérülése, hanem a méhrepedéssel együtt már azt megelőzően, és éppen ez adta a profilaktikus indikációját a műtétnek.

A felperes az alpereshez 2008. január hó 15. napján írt levelében úgy nyilatkozott (csatolva a 4.P.21.415/2008/11/A/2. szám alatt), hogy a felvételkori vizsgálata alkalmával került sor a beegyező nyilatkozatok aláírására és az írásbeli tájékoztatásra. Ennek ellenkezőjét még a keresetlevelében sem állította, csupán akkor hivatkozott az utólagos beleegyezésére és tájékoztatásra, amikor az alperes által becsatolt okiratokból tudomást szerzett arról, hogy azokon november hó 28. napi keltezés szerepel. Később - a 2009. szeptember hó 21. napján megtartott tárgyaláson - jogi képviselője útján már úgy nyilatkozott, hogy nem tud visszaemlékezni arra, miszerint a betegfelvételkor írta-e alá a nyilatkozatot. Tekintettel ezekre a körülményekre, továbbá dr. **X.**, dr. **N. M.**, **Y.** és dr. U. T. tanúk vallomására, valamint figyelemmel egyrészt arra, hogy a nyilatkozatok szöveges részét **Y.** szülésznő töltötte ki, aki a felperes felvételekor dolgozott, míg a nyilatkozaton szereplő keltezés napján állítása szerint nem, így azokat akkor kitölteni sem tudta volna, másrészt pedig arra a körülményre, hogy az általa kiállított „szülőszoba észlelőlap" megnevezésű nyomtatványon eredetileg szintén a „11.28." dátum szerepelt, ami aztán kijavításra került 22-ére, helytállóan állapította meg az elsőfokú bíróság, hogy nem utólagosan került sor a felperes tájékoztatására és részéről a műtétbe való beleegyezésre, ezért emiatt az alperes a tájékoztatási kötelezettségét nem sértette meg. A tájékoztatással összefüggésben - és figyelemmel a felperes által hivatkozott, a BH 2000/536. és 1995/344. számok alatti eseti döntésekben kifejtett álláspontra is - az ítélőtábla utal az orvosszakértői véleményre, amely szerint a tájékoztatás tartalmilag megfelelő volt, figyelemmel a szövődmények kockázatára is; ez utóbbit támasztja alá, hogy az N13 jelzésű tájékoztatáson a kockázatok felsorolása között szerepel a szülőutak sérüléseinél egyebek mellett a hüvelyboltozati-hüvelyfali repedés és a méhrepedés is.

A leírtak miatt az ítélőtábla az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 253. §-ának (2) bekezdése alapján helybenhagyta.

A fellebbezési eljárásban is pervesztes felperes a Pp. 78. §-ának (1) bekezdése szerint köteles az alperesek javára perköltséget fizetni, amelynek összegét az ítélőtábla a bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi költségekről szóló 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. §-a (2) bekezdésének a) pontja és (5) bekezdése, valamint a 4/A. §-ának (1) bekezdése alapján határozta meg; a teljesítési határidő a Pp. 217. §-ának (1) bekezdésén alapul. A felperes személyes költségmentessége folytán le nem rótt fellebbezési eljárási illeték a költségmentesség bírósági eljárásban való alkalmazásáról szóló 6/1986. (VI. 26.) IM rendelet 13. §-ának (1) bekezdése és 14. §-a alapján az állam terhén marad.

Debrecen, 2010. szeptember hó 28. napján

Dr. Csikiné dr. Gyuranecz Márta s.k. a tanács elnöke, dr. Bakó Pál s.k. előadó bíró, dr. Riczu András s.k. bíró

A kiadmány hiteléül:

tisztviselő